

Organisatorisk beretning til FN-forbundets Landsmøde 2008

Oktober 2006 – oktober 2008

Godkendt af bestyrelsen den 14. oktober 2008

1. Indledning

2006 og 2007 har som den foregående periode været præget af den danske regerings prioriteringer på det udenrigspolitiske område, der fortsat udvikler sig i retning af at indgå i skiftende, frivillige koalitioner frem for at prioritere det multilaterale FN-spor. Sidst eksemplificeret ved den danske regerings snigløb på SHIRBRIG, der er det tætteste på en permanent FN-fredsbevarende styrke, der nogensinde har eksisteret og som Danmark tog initiativ til oprettelsen af for godt ti år siden.

Men perioden har også båret præg af den indenrigspolitiske dagsorden, specielt i relation til flygtningepolitikken, hvor FN-forbundet sammen med andre organisationer kæmper for at få fokus på især asylansøgernes vilkår, som vi mener ikke er i overensstemmelse med de konventioner, Danmark har tiltrådt, og at de regelsæt, der er omkring behandlingen af asylansøgere i øvrigt er udtryk for et menneskesyn, der er ganske udansk.

Internt er gruppen "FN-forbundets venner" en nyskabelse, der er under opbygning. Gruppen, der er selvstyrende, skal bestå af erfarne FN-folk og andre med stor indsigt i udenrigspolitik og FN-spørgsmål. Gruppen etableres for bl.a. at løfte niveauet i de politiske beslutninger og højne FN-forbundets status.

Ikke alle Forbundets aktiviteter er beskrevet i nærværende beretning. De gennemgås i kronologisk rækkefølge i "FN-forbundet aktiviteter og repræsentation samt oversigt over pressedækning og politiske udtalelser august 2006 – oktober 2008". Aktivitetsoversigten vil ligge til gennemsyn på landsmødet og kan efterfølgende rekvireres på sekretariatet.

2. Organisatorisk

2.1. Kredse, interessegrupper og skoletjenester

Danish Model United Nations (DanMUN)

DanMUN har afholdt Model United Nations i Danmark siden 2006, og igen i år vil ca. 40 studerende mødes i København for at afprøve FN's institutionelle rammer i praksis. I år er emnet Kosovos selvstændighed, som på trods af den seneste tids internationale fokus på Mellemøsten og terrorisme til stadighed står som et centralt diplomatisk stridspunkt i FN's sikkerhedsråd. DanMUN vil igen i år bestå af deltagere fra en lang række forskellige lande og dermed styrke studerendes forståelse for forskellige kulturer, diplomatiet og FN's struktur samt virke. DanMUN 2008 vil finde sted fra den 14. -19. oktober 2008.

Som i 2006 modtog vi også i 2008 50.000 kr. i støtte fra Hermod Lannungs Fond, hvilket vi sætter stor pris på. Det har vist sig endog meget svært at skaffe økonomiske midler til at

afholde MUN's i Danmark, og uden denne støtte ville fundamentet for vores arbejde forsvinde. Vi har endvidere indledt et samarbejde med Copenhagen Business School omkring økonomisk støtte i form af lokaler og andre logistiske nødvendigheder samt brug af deres netværk. Dette har fjernet den største udgiftspost fra vores regnskab (lokaler) og skabt et mere solidt fundament for fremtidige MUN's i Danmark.

DanMUN arbejder også sammen med skoletjenesten i FN-forbundet på at udvikle et MUN-koncept, der vil kunne afholdes i Mellemøsten. Dette initiativ er stadig i projektfasen, og dets endelige form er endnu ikke klar. Hverken modtagerland eller formen på et evt. MUN i Mellemøsten ligger derfor fast.

DanMUN afholdt i år for første gang et MUN på gymnasialt niveau for elever, der var særligt udvalgt til en slags "summer-school". Vi fik her afprøvet vores "Mini-MUN-koncept" (et MUN, der forløber over en enkelt dag) fra et tidligere MUN på Syddansk universitet for gymnasieelever, hvilket var utroligt vellykket. Både lærer og elever var ovenud tilfredse. Dette er sket på tværs af Skoletjenesten og DanMUN. Vi har derfor fortsat med konceptet og afholder snart endnu et Mini-MUN på gymnasialt niveau. Det skal dog tilføjes, at MUN's på universitetsniveau til stadighed vil være det centrale fokus for DanMUN. Vi overvejer derudover mulighederne for at udvikle et MUN-koncept for folketingsmedlemmer, og især dem, der skal af sted og snuse til FN for første gang. Dette vil ske i tæt kontakt med FN-forbundet.

Sidst, men ikke mindst, blev NordMUN stiftet den 15. juni 2008 på et møde i Finland med deltagelse af DanMUN's bestyrelse, som et internationalt samarbejde på tværs af de nordiske MUN-foreninger. NordMUN har deltagelse af henholdsvis Danmark, Sverige, Norge, Finland og forhåbentlig snart Island. Målet er at støtte hinandens udvikling og eksistens, drage nytte af hinandens erfaringer og netværk, afholde weekend-seminarer omkring de såkaldte "rules of procedure" inden for FN/Sikkerhedsrådet og - på sigt – afholde et Nordisk MUN hvert år på rotation imellem medlemmerne af NordMUN.

Skoletjenesten i Århus

Fra sommeren 2006 til sommeren 2007 blev skoletjenesten varetaget af kun to medlemmer, Marit Asmussen og Ida Rønne. I denne periode havde vi 10-15 skolebesøg og et par koordinationsmøder.

I april 2007 lavede vi en medlemshvervning primært på IFSK, Århus universitet. Dette resulterede i rigtig mange henvendelser (omkring 40 interesserede), og vi afholdt derfor et generelt informationsmøde. På baggrund af dette møde og de 'ansøgninger' vi modtog, valgte vi at tage tre nye undervisere ind. At vi ikke valgte flere skyldtes, at Marit Asmussen på det tidspunkt skulle til udlandet, og Ida Rønne dermed stod alene med oplæringen. Ida Rønne overtog koordinatørrollen. Samtidig havde vi oplevet et fald i antallet af skolehenvendelser, hvorfor vi ikke ønskede at have en masse undervisere uden noget at lave.

I august 2007 udarbejdede vi en reklame for skoletjenesten bl.a. med et tilbud om kortere oplæg om specifikke emner (uden rollespil) til en mindre pris. Denne reklame blev udsendt til omkring 130 skoler, efterskoler og højskoler og resulterede i god respons – dog ser det ud til at have en lidt kortsigtet effekt. Efter reklamen kom ud, har vi bl.a. arrangeret

temadag på en højskole og holdt oplæg for yngre årgange i folkeskolen (5. klasse). Vi har haft ca. 15 aftaler, hvoraf de fleste lå i efteråret. Medlemsmøder er holdt efter behov. Der er yderligere etableret et samarbejde med Henrik Kolstrup, hvor kontakt i øjeblikket foregår gennem Ida Rønne.

Status er nu (sommer 2008), at to medlemmer stopper pga. flytning til København – vi har hvervet nye medlemmer og er i øjeblikket seks undervisere, hvoraf fire skal oplæres. Vi har fået meget få henvendelser og har derfor gentaget reklamefremstødet – dog til lidt færre skoler. Simon Dyhr overtager koordinatorrollen med Ida Rønne på sidelinjen, da Ida skriver speciale.

Lokalkredsen og Skoletjenesten på Fyn

I januar 2007 overtog Forbundets skoletjenestekoordinator i Odense Johanne Riktrup Hansen formandsposten efter Peter Brix. Den ny formand er på dette tidspunkt eneste aktive medlem på Fyn.

Formanden uddeler i foråret samt efteråret 2007 hvervemateriale på Syddansk Universitet i Odense (SDU), og i april 2008 har formanden møde med nyt medlem, hvor der arbejdes med idéer til kommende arrangementer.

I august 2008 arbejdes der fortsat med idéer til kommende arrangementer, hvor der i første omgang arbejdes på mindre fyraftensarrangementer på SDU med henblik på at hverve medlemmer. Mht. skoletjenesten er målet at få et par medlemmer mere, inden arbejdet med skoleaftaler for alvor intensiveres.

I september 2008 afholdes igen en hvervekampagne på SDU.

Skoletjenesten i København

I foråret 2007 blev Skoletjenestens nye foredragspakke på cd-rom introduceret. Foredragspakken indeholder fem forskellige oplæg om FN som medlemmerne af FN-forbundets skoletjenester kan benytte i deres undervisning i folkeskoler, på gymnasier og højskoler.

I efteråret 2007 og foråret 2008 har vi besøgt en række skolers ældste klasser med vores undervisningsspil "I Samme Båd". Generelt fungerer "I Samme Båd" rigtig godt i folkeskolernes ældste klasser, da spillet giver eleverne et godt indblik i, hvorledes internationalt samarbejde og handel foregår. Desværre er efterspørgslen på spillet forholdsvis lav på grund af honoraret. Vi har desuden været på besøg med gæsteforedrag i en klasse på en folkeskoles mellemtrin.

Som et led i udviklingen af et nyt rollespil for gymnasieelever var vi på Nørre Gymnasium i forbindelse med Akademiet for Talentfulde Unges Sommer camp den 6. august 2008 med Mini Model United Nations. Her var 25 talentfulde gymnasieelever fra København og omegn samlet for at blive udfordret akademisk i en uge af deres sommerferie. Vi spillede MiniMUN med eleverne i 5 timer, hvilket gav dem et godt indblik i, hvordan spillereglerne i FN's sikkerhedsråd fungerer, og det udfordrede dem også fagligt, da det foregik på engelsk og de var tvunget til at stå op i en forsamling og holde taler. Vi fik positiv feedback fra både eleverne og lærerne, og det gav os en idé om, hvordan vi kan videreudvikle spillet

til at passe til 'almindelige' gymnasielever. Den 26. september 2008 var vi på Høje Taastrup Gymnasium og spille MiniMUN med et tilpasset spil til denne dag. Både på Nørre Gymnasium samt på Høje Taastrup Gymnasium foregik forberedelserne samt afholdelsen som et samarbejde mellem Skoletjenesten og DanMUN. Vi spillede Præsidenten og Vice Præsidenten for Sikkerhedsrådet, mens eleverne spillede medlemslandene af Sikkerhedsrådet. Et samarbejde mellem Skoletjenesten og DanMUN vil kunne udbygges omkring arbejdet med videreudviklingen af MiniMUN.

I den kommende tid vil Skoletjenesten i samarbejde med DanMUN forsøge at hverve nye medlemmer til Skoletjenesten og DanMUN. Der er relativt få medlemmer i Skoletjenesten, og for at bibeholde medlemmer er det nødvendigt med løbende aktiviteter. På grund af den lave efterspørgsel på spillet "I Samme Båd" vil det være en mulighed at udvide samarbejdet med DanMUN for derigennem at sikre løbende aktiviteter så som foredrags-/debataftener og videreudvikling af MiniMUN. I løbet af efteråret 2008 vil der således blive arrangeret en debataften om FN, som vi samtidig vil benytte til at informere om Skoletjenesten og DanMUN.

I perioden har følgende personer været koordinator for Skoletjenesten i København: Peter Khallash Bengtsen, Freya Grossmann og Pernille L. Hansen (nuværende).

Københavns-kredsen

Der har næsten ingen aktivitet været i perioden. Der er indkaldt til ekstraordinær generalforsamling den 3. november 2008 med valg af formand og bestyrelse m.v.

Folketingsgruppen

FN-forbundets Folketingsgruppe, der udgøres af en repræsentant fra hvert af partierne har konstitueret sig med Karsten Lauritzen som formand. Der har i juni 2008 været afholdt et introducerende møde med gruppen, hvor det fremtidige samarbejde blev drøftet, herunder at afholde konferencer med indhold af fælles interesse, fx R2P og at DanMUN skal tilbyde et mini-model-UN til de folketingspolitikere, der skal deltage i FN's generalforsamling for første gang. Det aftaltes at mødes igen i efteråret 2008

2.2. De styrende organer

FN-forbundets repræsentantskab har afholdt to møder i 2007 samt et møde i foråret 2008. Bestyrelsen har i perioden afholdt 15 møder. På sit konstituerende møde nedsatte bestyrelsen ad hoc arbejdsgrupper, som skulle arbejde med følgende aktiviteter: Skoletjenesten, Arrangement på FN's dag mod racisme, Formidling, Arrangement på FN-dagen med Kofi Annan samt Projekter. Formidlingsarbejdsgruppen blev senere opdelt i to: Intern Formidling/Redaktion af Nyhedsbrev og Ekstern Formidling. Arbejdet med den eksterne formidling blev i første omgang lagt i Forretningsudvalget. På bestyrelsesmødet i oktober 2007, hvor der blev fulgt op på Strategi- og Handlingsplan 2007-2008, blev det besluttet at give følgende arbejdsgrupper mere permanent status: Skoletjeneste, Intern Formidling/Redaktion, Ekstern Formidling/Kommunikation. På samme møde blev der oprettet en permanent arbejdsgruppe vedrørende FN-mærkedage. Forretningsudvalget har i perioden afholdt 16 møder primært for at planlægge bestyrelsesmøderne.

2.3. Udvikling i medlemstal

Der har i perioden været et fald i antallet af individuelle medlemmer. Pr. 1. januar 2007 var der registreret 433 medlemmer, pr. 1. januar 2008 var antallet 361 og pr. 1. oktober 2008 234. Det skal bemærkes, at vi har konstateret, at der har været unøjagtigheder i registreringen af de individuelle medlemmer forstået på den måde, at personer som ikke har indbetalt kontingent for 2006 og/eller 2007 ikke konsekvent er blevet slettet af medlemskartoteket. Derfor er medlemstallene pr. 1. januar 2007 og 1. januar 2008 behæftet med usikkerhed. Tallet pr. 1. oktober 2008 er korrekt.

Udviklingen i antallet af kollektive medlemmer har været som følger: 1. januar 2007 havde FN-forbundet 56 kollektive medlemmer, 1. januar 2008 54, og pr. 1. oktober 2008 var antallet 53.

2.4. Økonomi

FN-forbundet har i årene 2006, 2007 og 2008 modtaget 1.525.000, 1.800.000 og 1.800.000 kr. fra Finansloven. Rammebevillingen fra Danida udløb med udgangen af 2006, og det var derefter kun muligt at søge til enkeltprojekter, dog med den undtagelse, at hvis man er en projektbærende organisation, hvor lille projektet end er, kan man kun søge 2 % af projektbevillingen til oplysning, der relaterer sig til det konkrete projekt.

Bortfaldet af oplysningsbevillingen og den i øvrigt restriktive bevillingspraksis betyder, at det er nødvendigt at få tilført yderligere midler til Forbundets drift. Der skal derfor lægges en strategi for den organisatoriske og økonomiske udvikling, så den negative spiral kan brydes. Bestyrelsen har haft de første strategiske drøftelser, og disse danner grundlag for formuleringerne i strategi- og handlingsplanen. Derefter er det den nyvalgte bestyrelse, der skal finde den konkrete løsning på krisen.

Fra Tips og Lotto-puljen til konkrete formål har vi i 2006 modtaget 75.000 til IT- udstyr, i 2007 19.000 til renovering af toiletter, og i 2008 fik vi bevilget 15.000 til plakatrør og labels til brug for udsendelse af Menneskerettighedsplakaten til samtlige Folkeskoler. Vi havde ansøgt om 81.400, hvor den største post på budgettet var porto. Bevillingsskrivelsen understreger, at midlerne ikke må bruges til porto, så med mindre vi kan finde andre finansieringskilder til udsendelsen, er tilskuddet ikke umiddelbart anvendeligt.

Fra Tips og Lotto-midlernes matematiske pulje har vi i 2006 modtaget 84.500 og i 2007, 73.500. Beløbet for 2008 er endnu ikke kendt.

Fra Dansk Folkeoplysnings Samråd har vi søgt og fået midler til udvikling af temapakke om FN i Skoletjenesten, 16.500 og udarbejdelse af lærermanual til "Global Conflicts: Palestine" i samarbejde med Serious Games, 35.000.

Vi har hvert af årene i perioden modtaget 15.000 fra Fonden for Fred og Internationalt samarbejde. Disse midler havde vi øremærket til deltagelse i FN's generalforsamling i 2008, da Udenrigsministeriet på trods af mange protester fastholder, at organisationerne selv skal finansiere deltagelse. Denne beslutning betyder, at vi normalt ikke har råd til - og heller ikke af principielle årsager - ønsker at deltage i Generalforsamlingerne på de vilkår. Når vi på trods af dette prioriterede deltagelse i 2008, var det for at arbejde politisk i

forhold til COP15 i København 2009. FN-forbundet valgte alligevel ikke at deltage i Generalforsamlingen ud fra en vurdering af, at det i betragtning af den trængte økonomi ikke var rimeligt at belaste driften med en så stor udgiftspost.

Vi har i perioden søgt midler fra Minipuljen til projekterne "Information for Peace and Development" og "Information for Development and Empoverment" i Uganda som opfølgning på vores WSIS samarbejde med UNA-Uganda. Der blev givet afslag på begge ansøgninger.

Vi har ansøgt Hermod Lannungs Fond om støtte til tre projekter, "IKT, FN, 2015 Mål og Menneskerettigheder", en studietur til Uganda og et projekt om samarbejde om oprettelse af FN-forbund i Moldavia. Vi fik afslag på samtlige tre ansøgninger til Hermod Lannungs Fond.

3. Arbejdsgrupper

3.1. Arbejdsgruppen vedr. Skoletjenesten

Den af bestyrelsen nedsatte ad hoc arbejdsgruppe vedr. Skoletjenesten startede sit arbejde primo januar 2007 med udarbejdelsen af en strategi- og handlingsplan. Arbejdsgruppen har i perioden indtil nu (oktober 2008) været repræsenteret af medlemmer af bestyrelsen, de lokale skoletjenestekoordinatorer samt sekretariatet.

En stor del af det fælles arbejde er foregået via e-mail og telefonisk, og der har været afholdt i alt fire fællesmøder. Udover besøg på folkeskoler, gymnasier m.v., jf. aktivitetsoversigten, har Skoletjenesten i perioden været aktiv på flere fronter:

- Der har været et tæt samarbejde med DanMUN, herunder især om udviklingen af et Mini Model UN målrettet landets gymnasier m.fl. samt tiltag til et initiativ med henblik på at skabe et samarbejde med NGO'er i Mellemøsten om at etablere et Model UN i Mellemøsten med deltagere fra Danmark og mellemøstlige lande.
- Der er udviklet nyt undervisningsmateriale til underviserne i Skoletjenesten m.fl. i form af en cd-rom med en række FN-materialepakker, som skal tjene som hjælp ved foredrag om FN og globale emner.
- Medlemshvervning/rekruttering af nye frivillige har fundet sted lokalt i Århus, Odense og København.
- Det interaktive verdenskort www.globalis.dk er blevet opdateret. Globalis.dk er målrettet ungdomsuddannelserne, men kan tillige tjene som et vigtigt redskab for både skoletjeneste, FN-forbundet generelt og alle andre med interesse for FN.
- Der blev indledt et samarbejde med Serious Games omkring udviklingen af et computerspil om Mellemøsten for folkeskoleelever (8.-10. kl.) samt gymnasie- og HF-elever, og via midler fra Dansk Folkeoplysnings Samråd blev der udarbejdet en lærervejledning til spillet: "Global Conflicts: Palestine" - nærmere om spillet på www.seriousgames.dk
- Der er taget initiativ til et evt. samarbejde med en dansk højskole om en FN-linie

3.2. Arbejdsgrupperne vedr. ekstern og intern formidling

På det konstituerende bestyrelsesmøde den 9. december 2006 blev der nedsat en arbejdsgruppe vedr. formidling. Arbejdsgruppen fremlagde på bestyrelsesmødet den 11. januar 2007 en foreløbig strategi vedr. formidling. Strategipapiret lagde bl.a. op til, at der blev nedsat et redaktionsudvalg for FN-forbundets Nyhedsbrev – desuden til, at der skulle afholdes et fremtidsværksted/brainstormmøde om Forbundets eksterne kommunikation. Bestyrelsen besluttede på sit møde den 17. april 2007 at splitte arbejdet vedr. formidling op i to, nemlig intern og ekstern formidling. Arbejdet med den eksterne formidling blev i første omgang lagt i Forretningsudvalget. På bestyrelsesmødet den 11. juni 2007 fremlagde arbejdsgruppen vedr. intern formidling et oplæg om redaktionsgrundlag for FN-forbundets Nyhedsbrev. Oplægget blev godkendt, og der blev efterfølgende nedsat en redaktionsgruppe for Nyhedsbrevet. Desuden fremlagde FU forslag til strategi for ekstern kommunikation, som bl.a. omhandlede en mediestrategi for ekstern kommunikation. Forslaget blev godkendt, og der blev nedsat en ad hoc arbejdsgruppe, som skulle udpege og prioritere, hvilke FN-sager med relation til de politiske fokusområder, der var på kalenderen i det næste år samt identificere FN-potentialet i disse. Forretningsudvalget holdt i januar 2008 møde/brainstorm med journalist Kirsten Larsen med henblik på en konkretisering af det videre arbejde med ekstern formidling. Gruppen har efterfølgende formuleret et "politikpapier" med formål for og indhold i formidlingen og af hvem og til hvem der skal formidles og i hvilke medier. Dette papir kan danne baggrund for revision af mediestrategien.

3.3. FN-dags-arbejdsgruppen

Med det formål at synliggøre FN (og FN-forbundet) og de områder, FN arbejder for, nedsatte bestyrelsen en arbejdsgruppe, der skulle udvælge de FN-datoer og begivenheder, der som minimum bør markeres af FN-forbundet. For de enkelte fokusområder vælges relevante temaer, der gennemføres aktiviteter omkring, f.eks. i forbindelse med mærkedage og konkrete begivenheder.

Gruppen har udvalgt de FN-dage, der bør markeres af FN-forbundet og drøftede, hvilke aktiviteter/reaktioner, der burde være til den enkelte dato. Det er ikke nødvendigvis gruppen, der skal agere og planlægge aktiviteter, det besluttet af bestyrelsen i de enkelte tilfælde. Aktiviteterne har været læserbreve, debatindlæg og konkrete arrangementer. Sidstnævnte er foregået i et samarbejde med andre organisationer og er beskrevet andetsteds. Desværre lykkedes det ikke at gennemføre et arrangement på FN-dagen i 2007.

Bestyrelsen besluttede følgende dage: 8. marts: Den internationale kvindedag, 21. maj: Verdensdag for kulturel mangfoldighed og dialog og udvikling, 21. marts: International dag for afskaffelse af raceforskelsbehandling, 5. juni: Verdens miljødag, 21. september: International fredsdag, 24. oktober: FN-dagen og 10. december: Menneskerettighedsdag.

4. Politiske fokusområder

Bestyrelsen har konkretiseret Landsmødets og efterfølgende Repræsentantskabets beslutninger i fokusområder og baseret det politiske arbejde herpå. Fokusområderne har derfor ændret overskrifter i perioden. De senest besluttede fokusområder er overskrifter i dette afsnit.

For at komme i dialog med medlemmerne og for at højne niveauet i de politiske drøftelser og beslutninger har bestyrelsen afholdt åbne medlemsmøder med "eksperter" som oplægsholdere i tilknytning til repræsentantskabs- og bestyrelsesmøderne. I tilknytning til de afholdte repræsentantskabsmøder har der været debatmøder om udfordringerne for NGO'erne i en globaliseret verden samt om Danmarks rolle og status i FN efter sædet i Sikkerhedsrådet med oplæg af hhv. Jakob Simonsen fra UNDP's nordiske kontor og direktør Nanna Hvidt fra DIIS. Desuden om Global Compact og Corporate Social Responsibility med oplæg ved Peter Hansen, tidl. Executive Director for UN Centre on Transnational Corporation og ved Anne Skjerning fra DanWatch. I tilknytning til bestyrelsesmøderne har der været debatmøder om Kosovo, problematikken omkring EU-forbehold og FN-mandater og asylansøgers vilkår.

4.1. Konfliktløsning

Kravet om FN-mandater

Et af de store spørgsmål inden for freds- og konfliktområdet er FN-pagtens regler om brug af væbnet magt og forbuddet mod krig. FN-forbundets bestyrelse og repræsentantskab har indgående diskuteret spørgsmålet om FN-mandater som forudsætning for Danmarks deltagelse i fredsindsatser. Drøftelsen er bl.a. udsprunget af situationen i Kosovo. Først med den vinkel, at Danmark deltog i en humanitær intervention uden FN-mandat og siden med vinklen om, at Kosovos selvstændighed måske var lidt forhastet. Sidstnævnte problemstilling blev belyst i et temamøde, hvor Karsten Fledelius i et oplæg problematiserede selvstændigheden og argumenterede for (causerede over muligheden af), at Kosovos selvstændighed blev prøvet ved Den Internationale Domstol.

Bestyrelsen har haft overvejelser om eventuelt at markere en holdning til den danske forsvarsundtagelse i EU, bl.a. fordi FN-mandat ikke er en nødvendig forudsætning for EU's deltagelse i fredsindsatser. Da FN-forbundet imidlertid er en tværpolitisk organisation med mange forskellige opfattelser repræsenteret, vil det ikke være relevant for Forbundet at tage stilling for eller imod den danske forsvarsundtagelse i EU. Dette betyder dog ikke, at FN-forbundet vil undlade at give udtryk for sine grundlæggende holdninger i en kommende debat om afskaffelse eller ændring af undtagelsen, herunder specielt kravet om respekt for de folkeretslige principper og aftaler.

Bestyrelsens drøftelser af Kosovo, Burma og EU's deltagelse i fredsindsatser førte til, at FN-forbundet udviklede et politikpapir på området "Danmarks fredsindsatser – FN-mandat eller enegang", som blev endeligt vedtaget i august 2008.

Responsibility to Protect (R2P)

I 2005 vedtog alle FN's lande princippet om "ansvar for at beskytte (R2P) deres befolkninger imod folkemord, krigsforbrydelser, etnisk udrensning og forbrydelser mod menneskeheden". Dette første skridt i retning af en folkeretlig hjemmel til humanitær intervention for det internationale samfund er det håb, truede befolkningsgrupper har for beskyttelse mod overgreb fra den herskende statsmagt. Bestyrelsen har drøftet R2P generelt og specifikt i relation til Darfur, Tibet og Burma. Generelt har Danmark og det øvrige internationale samfund en klar forpligtelse, men fra princip til handling er der lang vej, som tragedierne i Darfur, Tibet og Burma har vist. Det internationale samfund skal

have viljen til at gribe ind, og modstand i FN's sikkerhedsråd skal overvindes. Cyklonen Nargis i Burma viste, at det er nødvendigt, at R2P udvides til at omfatte fri adgang for nødhjælp, så intet styre kan forhindre, at international nødhjælp når frem til landets befolkning.

Fredsstyrken SHIRBRIG

Da regeringen uden nogen større debat i sommeren 2008 meddelte, at Danmark ønsker at nedlægge fredsstyrken SHIRBRIG eller at trække Danmark ud af styrken, valgte FN-forbundet at gå ind i sagen. Meddelelsen fra regeringen kom overraskende, da SHIRBRIG er den eneste permanente fredsstyrke, der opererer under FN-flag, og Danmark har været initiativtager til styrken. FN-forbundet har derfor taget initiativer til møder med SHIRBRIG direkte og medieaktiviteter for at synliggøre støtten til denne fredsstyrke. Bl.a. fik FN-forbundets landsformand Jørgen Estrup en større debatartikel i Berlingske Tidende, og han er blevet interviewet i P1. Derudover har FN-forbundet taget initiativ til et samarbejde mellem de nordiske FN-forbund om sagen. Det har bl.a. ført til en fælles dansk-svensk pressemeddelelse. SHIRBRIG's fremtid afgøres på et møde i november, og indtil da vil FN-forbundet arbejde for fortsat dansk støtte til den FN-tilknyttede fredsstyrke.

Kvinder, Fred og Sikkerhed

FN-forbundet deltog i 2007 i Udenrigsministeriets arbejdsgruppe om revision af den danske handlingsplan vedrørende Sikkerhedsrådets resolution 1325 (SCR 1325) om Kvinder, Fred og Sikkerhed. Resolutionen blev vedtaget af Sikkerhedsrådet den 31. oktober 2000 med det formål at beskytte kvinders rettigheder i væbnede konflikter, at forhindre straffrihed for kønsbaseret kriminalitet i krig og væbnede konflikter, at mainstream kønsaspektet i fredsbevarende operationer og øge kvinders deltagelse i alle faser af konfliktløsninger. Danmark var det første land, der vedtog en national handlingsplan vedr. SCR 1325, og den blev implementeret i 2005. Allerede da blev det besluttet at foretage en revision i 2007 for at udvide planens implementering, og ved den lejlighed at inddrage det danske politi og NGO'er i formuleringen af den reviderede udgave af handlingsplanen.

4.2. Multilateralisme – multilateral bistand inkl. FN-reformer

FN-forbundet arbejder konsekvent for udvidelse og fastholdelse af multilateralisme frem for skiftende, frivillige koalitioner eller bilaterale partnere, det være sig i forhold til fx u-landsbistanden eller invasionen i Irak. I interviews, politikpapirer og i samarbejdet med andre organisationer er den røde tråd "multilateralismen". Formanden har derfor vedholdende argumenteret i det offentlige rum for multilateralisme og kritiseret den underminering af 50/50 princippet i forholdet mellem bilateral og multilateral bistand, der finder sted. Ligesom han har kritiseret beskæringerne i bevillingerne til UNDP, fordi UNDP netop er den FN-organisation, der er længst fremme i forhold til at reformere sig og dermed besidder en ekspertise, som det nationale system ikke kan matche.

COP15

I den forgangne landsmødeperiode har Danmark opnået værtskabet for den 15. klimapartskonference, COP15, planlagt afholdt i november-december 2009. Det betyder,

at vi nu har en klimaminister, der har sat mange initiativer i gang, for at forsøge at opnå en global aftale; forhåbentlig en forbedring af Kyoto-protokollen, der var resultatet af klimapartskonferencen i 1997. Blandt initiativerne har man i ord lagt stor vægt på inddragelse af civilsamfundet, men det er foreløbigt blevet ved ordene. Der er ikke afsat midler nok, ministeren har ikke tid til at mødes med NGO'erne under de internationale klimaforhandlingsmøder, og NGO'erne er blevet smidt ud af den danske delegation frem til og under COP15. FN-forbundet har siden værtskabet blev kendt, forholdt sig konstruktivt til processen: Bestyrelsen har diskuteret processen og har nedsat en klima-gruppe, der blandt andet diskuterer folkeoplysende aktiviteter, Repræsentantskabet har udtalt sig i forbindelse med sine møder den 28/4 og 8/12 2007 ("Danmark skal sikre folkeligt forankrede klimaforbedringer i FN-regi" og "Klimaproblemer løses kun sammen med borgere og virksomheder"), de nordiske FN-forbund overvejer fælles initiativer, vi har deltaget i 92-gruppens forberedelser og fælles henvendelser til politikerne, og vi har deltaget i Civilsamfundets Klimaforums forberedelser af et sideløbende forum for civilsamfundet, december 2009.

Dansk deltagelse i ungdomsinitiativet Making Commitments Matter

Making Commitments Matter (MCM) er et ungdomsinitiativ, der vil gøre noget ved kløften mellem, hvad der er blevet talt om og skrevet under på i FN og hvad, der faktisk sker i de lande, der har skrevet under. Første skridt er videnskabelse gennem en global undersøgelse af NGO'ers og staters fortolkninger og arbejde med FN-aftaler og konventioner. Målet er at afdække implementerings-problematikken og afklare, hvordan man forbedrer adgangen til viden om manglende implementering.

Undersøgelsen udføres for tiden i pilot-udgaver i en række lande, herunder Danmark, hvor i første omgang NGO'ers brug af informationskanaler afdækkes. Her er en række danske NGO'er i forskellige størrelser blevet udvalgt for at få en foreløbig repræsentativ besvarelse, hvilket er forløbet uproblematisk. Undersøgelser og arbejdsgrupper udfører arbejde og mødevirksomhed på nettet og mødes med 2-3 måneders mellemrum til intern undervisning, møder i arbejdsgrupper og resultatfremlæggelser.

Initiativet er som sådan uafhængigt, men er i første omgang støttet af EU-kommissionen og er blevet faciliteret af FN-forbundet i Tyskland gennem deres omfattende ungdomsprogram, og af FN-forbundene i Danmark, Norge og Australien gennem støtte til rejser. Herudover er initiativet bakket op af blandt andre WFUNA, World Federation of United Nations Associations. Repræsentanter fra Danmark er Nana Heltberg (DanMUN), Anders Boye (Skoletjenesten) og Ulrike Schenka (DanMUN).

Se mere om projektet på <http://makingcommitmentsmatter.org>

"Unite for Children. Unite against AIDS"

Med det primære formål at skabe synlighed omkring UNICEFs arbejde for børn ramt af AIDS indgik FN-forbundet i et partnerskab med UNICEF Danmark om en relancering af UNICEFs globale AIDS kampagne "Unite for Children. Unite against AIDS". Relanceringen udmøntede sig i en kampagneuge, som fandt sted den sidste uge i november 2007 - ugen op til Worlds AIDS Day den 1. december. FN-forbundets primære opgave var at formidle kampagnens budskaber til Forbundets medlemmer, bl.a. via udsendelse til Forbundets netværk samt artikel i Forbundets nyhedsbrev..

4.3 Menneskerettigheder

Udlændingepolitik – dansk udlændingepolitik under FN-lup

Inden for menneskerettighedsområdet har ” Udlændingepolitik – dansk udlændingepolitik under FN-lup” været det højest prioriterede fokusområde i bestyrelsens arbejde siden sidste landsmøde, og i januar 2007 nedsattes en arbejdsgruppe om udlændingepolitik med særligt fokus på spørgsmålet om regeringens forsøg på at gennemføre tvangshjemsendelse af de irakiske asylansøgere, som har ventet i danske asylcentre i op til ni år under særdeles kritisable forhold.

Der indledtes et samarbejde med Dansk Flygtningehjælp samtidig med, at Forbundet fortsatte sit arbejde som medlem af Flygtningehjælpens asyludvalg. På bestyrelsesmødet i februar 2007 orienterede en repræsentant for Flygtningehjælpen om situationen for den irakiske flygtningegruppe, og det stod klart, at de to organisationer havde en fælles interesse i at søge at presse regeringen til at give irakerne opholdstilladelse. FN-forbundets vinkling af sagen tog udgangspunkt i FN-konventionerne og i Danmarks forpligtelse til at samarbejde med UNHCR, og påvirkningen af regeringen skulle ske gennem kritiske artikler og afholdelse af et offentligt møde.

Repræsentantskabsmødet i april 2007 vedtog en skarp udtalelse, der kritiserede regeringen for dens måde at håndtere iraker-sagerne på.

FN-forbundet indgik i foråret 2007 i et fælles nordisk samarbejde mellem 20 NGO'er, Institut for menneskerettigheder og UNHCR under overskriften ”Keep Them Safe”. Initiativet havde som formål at skabe opmærksomhed omkring situationen for afviste asylansøgere, der befinder sig i et retsløst tomrum, når de ikke kan tvangshjemsendes på grund af sikkerhedssituationen i deres hjemlande. Kampagnen blev lanceret i medierne i september 2007 og kulminerede med et fælles møde i Stockholm i december 2007 med deltagelse af regeringsrepræsentanter fra de nordiske lande. Kampagnen fik en pæn dækning i medierne, og fokuserede i Danmark på situationen for de irakiske asylansøgere.

Gennem arbejdet i Dansk Flygtningehjælps asyludvalg har FN-forbundet medvirket til, at Flygtningenævnets praksis i iraker-sagerne nu vil blive prøvet ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, ligesom Ombudsmandsinstitutionen søges involveret. Desuden vil udvalgte iraker-sager blive søgt domstolsprøvet i Danmark.

Den 23. januar 2008 deltog FN-forbundet i en minihøring om asylpolitikken på Christiansborg, arrangeret af Det Radikale Venstre. 20 organisationer inkl. FN-forbundet havde afgivet høringssvar.

På bestyrelsesmødet i februar 2008 vedtog bestyrelsen, at forbundets fremtidige arbejde med asylpolitikken udvides med flg. tre punkter:

- 1 Fortsættelse af bestræbelserne for at sikre opholdstilladelse til afviste asylansøgere, der ikke kan tvangstilbagesendes.

- 2 Arbejde for en ændring af Flygtningenævnets praksis, således at der gives asyl, ikke kun til asylansøgere, der kan påvise at være i en konkret og individuel risiko i hjemlandet for forfølgelse eller overgreb, men at der også gives asyl til asylansøgere, der tilhører en gruppe, der er i fare, den overordnede menneskerettighedssituation taget i betragtning.
- 3 Arbejde for, at Danmark modtager flere kvoteflygtninge.

Samarbejdet i Flygtningehjælpens asyludvalg har resulteret i, at Dansk Flygtningehjælp i samarbejde med Amnesty, Red Barnet og FN-forbundet på FN-dagen den 24. oktober 2008 afholder en konference i Landstingssalen om den danske udlændingepolitik under overskriften Konventioner under pres.

Tribunalet "Israel og folkeretten. Med fokus på palæstinensiske kvinder og børn i israelsk fangenskab"

FN-forbundet deltog 26. og 27. januar 2008 i tribunalet om Israel og folkeretten, som var arrangeret af Human Rights March i samarbejde med Mandela Center og FN-forbundet. Tribunalen satte ved hjælp af vidneudsagn og ekspertudtalelser fokus på, hvorfor Israel ikke overholder gældende konventioner mv. Under tribunalen blev der aflagt vidnesbyrd af palæstinensiske kvinder og børn løsladt fra israelske fængsler samt af ekspertvidner, læger, advokater m.fl. Efterfølgende blev bragt en kronik om tribunalen i Politiken, og arrangørerne havde foretræde for Folketingets Udenrigsudvalg. Med baggrund i Tribunalen produceres der en dokumentarfilm, der får premiere i efteråret 2008.

Tibet

På repræsentantskabsmødet den 26. april 2008 blev vedtaget en udtalelse ("Tibet skal på dagsordenen i FN"), der opfordrede regeringen til at sikre, at de kinesiske myndigheders krænkelser af menneskerettighederne sættes på dagsordenen i såvel Sikkerhedsrådet som i Menneskerettighedsrådet.

Musikcensur

I samarbejde med Dansk Flygtningehjælp afholder FN-forbundet en aftenkoncert på FN-dagen 2008 på Borup Højskole i København. Arrangementet sætter fokus på musikcensur og er et særligt initiativ under Sangens År 2008 og samtidig markeres 60 årsdagen for FN's menneskerettighedserklæring. Formålet med arrangementet er at tilbyde en helt særlig og festlig kulturoplevelse, hvor live musikken er det centrale omdrejningspunkt i formidlingen af det alvorlige budskab, at fri musikudøvelse ikke er en selvfølge i de lande, hvor mange flygtninge kommer fra.

4.4. FN og business- partnerskab med business-verdenen

FN-forbundet har meldt sig ind i DanWatch. DanWatch beskriver sig selv som den journalistiske vagthund, der sætter nye dagsordener ved at dokumentere konsekvenserne af danske og multinationale virksomheders investeringer, indkøb, handel og produktion i udlandet. Det er organisationens primære formål at sætte fokus på udnyttelse af arbejdskraft og naturressourcer i udlandet, herunder udviklingslande, BRIC's landene (Brasilien, Rusland, Indien og Kina) og øvrige lande, der huser danske arbejdspladser, investeringer, produktion og handel. DanWatch administreres af en fond og er uafhængig

af politiske, statslige eller private interesser. Gennem medlemskabet af DanWatch får FN-forbundet en samarbejdspartner, der er givende i forhold til vores arbejde med Global Compact og Corporate Social Responsibility og ønsket om at udvikle tilbud til de virksomheder, vi optager som medlemmer.

5. Centrale formidlingsaktiviteter

Hjemmesiden

FN-forbundets nuværende hjemmeside blev introduceret i foråret 2005. Den er konstrueret sådan, at det ikke kræver dybtgående IT-indsigt at vedligeholde og opdatere siden. Det var nødvendigt, da Forbundet pga. bortfaldet af Danida-rammebevillingen var nødt til at tage afsked med sin webmaster. Systemet har desværre en del begrænsninger i forhold til ændring af layout, oploadning af billedmateriale mv., og det er derfor besluttet at takke ja til et tilbud fra Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) om konstruktion af en ny hjemmeside. DFS er i gang med at udvikle en prototype, som tilbydes DFS' medlemsorganisationer. FN-forbundet skal selv stå for lay-out af hjemmesiden. Vi håber, at den ny hjemmeside går i luften primo 2009.

FN-forbundets Nyhedsbrev

FN-forbundets Nyhedsbrev udsendes elektronisk til de medlemmer, der har tilmeldt sig mailinglisten. Nyhedsbrevet er desuden at finde på FN-forbundets hjemmeside, både med direkte links til de enkelte artikler og som PDF-fil, som kan udprintes. De medlemmer, som ikke har adgang til internettet, får Nyhedsbrevet tilsendt i print. Nyhedsbrevet udkom med 8 numre i 2007, og til dato (primo oktober) er der udkommet 7 numre i 2008. Nyhedsbrevets redaktion består af: Jørgen Estrup (ansvarshavende) Anni Herfort Andersen, Sussi K. Andersen, Henrik Døcker, Johanne Riktrup Hansen, Trine M.N. Jensen, Dorte Munch og Hanne Steinmeier.

Debatindlæg, interviews mv.

FN-forbundet har haft ca. 40 debatindlæg, interviews o.lign. i medierne. Nærmere herom i Aktivitetsoversigten.

6. Samarbejde med andre organisationer og institutioner

Nationalt

FN-forbundet har i perioden øget det konkrete samarbejde med andre organisationer. Ud over de organisationer, der er nævnt under de enkelte temaer, har vi et fast samarbejde med: FN-gruppen, der består af lederne af de danske/nordiske kontorer for UNDP, UNFPA, WFP, UNICEF og UNESCO. Gruppen mødes halvårligt for at drøfte FN-spørgsmål og mulige samarbejdsflader. Gruppen har i perioden mødtes med medlemmer af Folketingets udenrigsudvalg, og der har været afholdt et møde med embedsfolk fra Statsministeriet om COP15. Gruppen havde et fælles debatindlæg, "Nye globale fonde generer FN's multilaterale bistand" i forbindelse med FN-dagen i 2007.

FN-forbundet har fortsat et tæt samarbejde med WFP omkring især "Walk the World" en årlig begivenhed for at samle ind til skolemadsprogrammer. FN-forbundet administrerer Stop Sult Fonden og er repræsenteret i Fondens bestyrelse.

FN-forbundet har i løbet af perioden fastholdt sit engagement i paraplyorganisationen Danmarks Fredsråd. Ved generalforsamlingen i 2007 blev Lave K. Broch, der repræsenterer FN-forbundet, genvalgt som næstformand.

FN-forbundet deltager i NGO-forum, der er et formaliseret samarbejde mellem NGO'er med interesse for dansk udviklingsbistand og Danmarks deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde. NGO-forum er etableret med baggrund i den NGO-gruppe, Helle Degn i sin tid etablerede, og som den siddende regering opløste. Man har siden fortsat samarbejdet på NGO-siden, men det er nu blevet formaliseret, og gruppen har etableret et godt samarbejde med Udenrigsministeriet og andre offentlige instanser. FN-forbundet er medlem af "Det stående Udvalg", der fungerer som en slags bestyrelse.

FN-forbundet er fortsat koordinator i netværket af organisationer, der arbejder med menneskerettigheder. Etableringen af FN's Menneskerettighedsråd, som afløste Menneskerettighedskommissionen, har medført en ny struktur og en ændret mødeplan for FN's menneskerettighedsarbejde i Geneve, og det har samtidig ændret betingelserne for danske NGO'ers deltagelse og for deres mulighed for at spille en aktiv rolle som medlemmer af den danske delegation. Samspelet med Udenrigsministeriet har i en periode været utilstrækkeligt, og det har givet FN-forbundet anledning til på netværkets vegne at anmode ministeriet om at genoptage den tidligere procedure og invitere netværket til orienterende drøftelser i forbindelse med møderne i Rådet. Der arbejdes på at finde en samarbejdsmodel, hvor NGO'ernes ekspertviden bedst muligt inddrages i arbejdet. Danmarks nye menneskerettighedsambassadør, Arnold Skibsted, har over for gruppen for nylig udtrykt, at han finder samarbejdet med organisationerne yderst vigtigt, og gerne indgår i en dialog. FN-forbundet har tilbudt sin medvirken til et møde mellem Ambassadøren og menneskerettighedsgruppen.

FN-forbundet har i perioden udvidet samarbejdet med Dansk Flygtningehjælp (som beskrevet andetsteds), Helsinki-komiteen og Dansk Russisk Forening, hvor formand Karsten Fledelius ved flere lejligheder har været oplægsholder og hvor de årlige Ruslandskonferencer i samarbejde mellem Dansk Russisk Forening, De Radikale og FN-forbundet finder sted. Der har endvidere været øget samarbejde med Mandela Center Danmark, hvor vi ud over samarbejdet om Tribunalet (se andetsteds) aktuelt planlægger en fælles konference, "Israelske og palæstinensiske NGO'ers bidrag til freds- og forsoningsprocessen". FN-forbundet glæder sig over den høje kvalitet og synergieffekt, der er i samarbejdet med andre organisationer.

Internationalt

FN-forbundet er medlem af to internationale paraplyorganisationer, World Federalist Movement (WFM) og World Federation of United Nations Associations (WFUNA).

Forbundet har valgt at prioritere WFM højest, og formanden er medlem af Council, og tidl. formand Bente Nielsen er fortsat medlem af Executive Committee. FN-forbundet har været

særlig aktiv i WFM's arbejde med Responsibility to Protect, den fortsatte konsolidering af Den Internationale Straffedomstol og etablering af FN's fredsopbygningskommission.

WFUNA er fortsat i økonomisk krise, og de nordiske forbund har uden held forsøgt at få sine regeringer til at støtte WFUNA økonomisk. FN-forbundet arbejder via de øvrige nordiske forbund for at få WFUNA til at fungere bedre. Hans Brix har været formand for WFUNA i indeværende periode, men genopstiller ikke.

Det nordiske samarbejde foregår i årlige møder med deltagelse af formænd og generalsekretærer, hvor samarbejdsflader og fælles politisk ageren drøftes. Mellem møderne samarbejdes der om konkrete sager af fælles interesse, som fx samarbejdet i forhold til SHIRBRIG og det løbende samarbejde om hjemmesiden www.globalis.dk med FN-statistik og et interaktivt verdensatlas. FN-forbundet ville ikke have haft mulighed for at tilbyde dette redskab uden den store goodwill, vi har fået fra FN-sambandet i Norge.

7. Sekretariatet

I takt med at de økonomiske midler beskæres bliver sekretariatet også mindre. I beretningen fra 2004 opgøres bemanningen til tre fuldtidsansatte, fire deltidsansatte, én i jobtilbud, praktikanter og frivillige. I oktober 2008 består sekretariatet af tre deltidsansatte og én fuldtidsansat. I periode har vi haft en person i jobtilbud, der primært arbejdede med menneskerettigheder, en praktikant, der har arbejdet med at opdatere og sammenskrive FN-forbundets politikpapirer om FN-reformer og diverse frivillige i kortere perioder. Det er en fornøjelse at de unge aktive medlemmer bruger lokalerne flittigt, og også at de jævnligt kommer i dagtimerne. Det giver friske pust og inspiration, at vi lige kan drøfte hvad der sker og hvilke planer, der er.